

Sygn. akt VIII U 2568/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Korneliusz Jakimowicz

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2014 r. w Gliwicach

sprawy Z. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość świadczenia

na skutek odwołania Z. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 10 września 2013 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżona decyzję ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do zastosowania przelicznika 1,5 do okresu jego pracy górniczej od 1 grudnia 1991 r. do 9 stycznia 1996 r.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt. VIII U 2568/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10.09.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał ubezpieczonemu Z. N. na podstawie ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227) prawo do emerytury górniczej od 1.09.2013 r. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił 37 lat i 9 miesięcy okresów składkowych oraz 1 rok i 2 miesiące okresów nieskładkowych.

Okresy pracy górniczej obliczono według następujących przeliczników:

8 miesięcy x 1,8 = 14,4 miesiące; 242 miesiące x 1,5 = 363 miesiące; 49 miesięcy x 1,4 = 68,6 miesiące, co łącznie dało 446 miesięcy. Wysokość świadczenia ustalono na 4174, 91 zł.

Z powyższą decyzją nie zgodził się ubezpieczony. Skarżący zażądał zaliczenia do pracy górniczej okresu od 1.12.1991 r. do 9.01.1996 r., wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią przy zastosowaniu przelicznika 1,5.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że zgodnie z umową zawartą z KWK (...) został zatrudniony jako ślusarz pod ziemią. Po ukończeniu kursu sygnalisty szybowego jego umowa o pracę nie została zmieniona i nadal pracował na stanowisku ślusarza pod ziemią z dodatkowymi uprawnieniami sygnalisty szybowego. W związku z podniesionymi kwalifikacjami sygnalisty szybowego został zatrudniony przy obsłudze wywrotu w odstawie głównej na poziomie 630, na podszybiu szybu (...). Na tym stanowisku pracował codziennie w pełnym wymiarze czasu pracy. Dalej ubezpieczony wskazał, że zwrócił się do KWK w D., będącej w likwidacji o miesięczny wykaz zjazdów, przy czym poinformowano go, że takiego wykazu dla sygnalisty szybowego nie posiada. Ubezpieczony w końcu nadmienił, że w książkach zjazdów rejestrowano tylko dozór wyższy i pracowników inżynieryjno-technicznych posiadających określony limit zjazdów.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie argumentując jak w zaskarżonej decyzji i dodając nadto, że z uwagi na brak miesięcznego wykazu zjazdów okres pracy na stanowisku sygnalisty szybowego pod ziemią od 1.12.1991 r. do 9.01.1996 r. wyłączając okresy pracy w przodku, został zaliczony do stażu pracy według przelicznika 1,4 (praca mieszana), przy czym decyzja ta może ulec zmianie.

Sąd ustalił, co następuje:

Skarżący urodził się w dniu (...), a następnie w dniu 4.09.2013 r. złożył wniosek datowany na 2.09.2014 r. o prawo do emerytury, którą przyznano mu zaskarżoną decyzją z dnia 10.09.2013 r.

W okresie od 14.04.1987 r. do 9.01.1996 r. ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) w B.. W trakcie tego zatrudnienia, tj. w okresie od 1.12.1991 r. do 9.01.1996 r. skarżący był zaszerogowany:

- od 1.12.1991 r. do 30.11.1995 r. jako sygnalista szybowy pod ziemią,
- od 1.12.1995 r. do 9.01.1996 r. jako ślusarz-sygnalista szybowy pod ziemią.

[dowód: świadectwo pracy z 9.01.1996 r. wystawione przez (...) S.A. w B. KWK (...)]

W okresie spornym, tj. od 1.12.1991 r. do 9.01.1996 r. skarżący jako ślusarz wykonywał pracę w KWK (...) w B." w charakterze sygnalisty, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią w szybie (...). Wówczas odwołujący codziennie zjeżdżał pod ziemię na poziom 630. Każdy zjazd wymagał pobrania znaczka z tzw. "Markowni", przy czym znaczki pobierali zarówno sygnaliści pracujący na poziomie 630, jak i sygnaliści pracujący na nadszybiu; w sumie na jednej zmianie pracowało 3 sygnalistów, tj. jeden na górze i dwóch na dole, w tym skarżący. Odwołujący pracował na dwie zmiany, tj. dzienną i nocną.

Ubezpieczony jako sygnalista pracujący „na dole” nie był nigdy kierowany na podszybie, nawet w celu zastępstwa nieobecnego pracownika na nadszybiu. W KWK (...) ewidencję dniówek dla sygnalistów pracujących w tym samym oddziale prowadzono w jednej szychtownicy, tj. odnotowywano tam zarówno dniówki sygnalistów pracujących na nadszybiu jak i wykonujących swoje obowiązki na podszybiu. Prowadzono również dodatkową szychtownicę, gdzie zaznaczano fakt pracy przy robotach szybowych oraz obsłudze urządzeń na nadszybiu.

Zasadnicza większość, tj. 90% pracowników zatrudnionych w oddziale szybowym posiadała uprawnienia sygnalisty.

W okresie spornym odwołujący obsługiwał na poziomie 630 wywrót wozów w szybie (...), m.in. uruchamiał wozy, obracał je, ażeby urobek trafiał do skipu, podejmował też czynności ślusarskie takie jak korygowanie pracy wagonów załadowanych urobkiem, co wykonywał za pomocą ciężkiego młota. Ostatecznie wysyłał węgiel do góry po tzw. „odbiciu wyciągu”, czego mógł dokonać tylko sygnalista.

Tym samym wyciągiem pod ziemię z ubezpieczonym zjeżdżał J. B., gdy jego zmiany pokrywały się ze zmianami skarżącego.

W trakcie okresu spornego przełożonym ubezpieczonego był m.in. zlecający skarżącemu pracę H. G.; od 1.12.1991 r. do 9.01.1996 r. z ubezpieczonym pracowali J. T. i F. Ż..

[dowody: akta organu rentowego; akta osobowe: ubezpieczonego, F. Ż., H. G., J. B.; dokumentacja osobowa J. T.; zeznania świadków w osobach: J. T., F. Ż., H. G., J. B.; wyjaśnienia i zeznania ubezpieczonego]

Odwołujący ukończył kurs sygnalistów szybowych, który odbywał się w dniach od 18.09.1989 r. do 28.09.1989 r.

[dowód: zaświadczenie o ukończeniu kursu z dnia 28.09.1989 r.(akta osobowe)]

W karcie skierowania do lekarza zakładu pracy, tj. (...) S.A. Kopalni (...) w P. z dnia 15.12.1995 r. wskazano jako „rzeczywiście wykonywany w ciągu ostatnich 2 lat” zawód sygnalisty szybowego pod ziemią.

[dowód: karta skierowania do lekarza z dnia 15.12.1995 r.(akta osobowe)]

Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za spójny i kompletny, a przez to mogący stanowić podstawę dla poczynienia rzetelnych ustaleń w sprawie oraz wydania orzeczenia opartego na faktach. W szczególności za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków w osobach J. T., F. Ż., H. G. oraz J. B., którzy pracowali z odwołującym w okresie spornym, co pozwala przyjąć, iż dysponują oni dostateczną wiedzą w przedmiocie rodzaju i zakresu wykonywanych przez skarżącego czynności.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż okolicznością sporną w niniejszej sprawie pozostawało rozstrzygnięcie, czy w okresie od 1.12.1991 r. do 9.01.1996 r. gdy odwołujący był zatrudniony w KWK (...) w B., w charakterze sygnalisty, wykonywał on pracę górniczą uzasadniającą zastosowanie do w/w okresu przelicznik 1,5.

Miarodajnym w tym zakresie jest art. 51 ust. 1, pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r, nr 153, poz. 1227), zgodnie z którym przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur, o których mowa w art. 50a lub 50e, stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 2, przelicznik 1,5 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy;

Natomiast zgodnie z art. 50 c ust. 1 pkt 1 powoływanej ustawy, za pracę górniczą uważa się zatrudnienie pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu;

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że praca wykonywana przez ubezpieczonego w okresie spornym jest pracą górniczą uzasadniającą przeliczenie emerytury przy zastosowaniu przelicznika 1,5.

Jak bowiem wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego ubezpieczony codziennie zjeżdżał na poziom 630 przy szybie (...), gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał obowiązki sygnalisty będąc zaszeregowanym najpierw jako sygnalista szybowy pod ziemią, a następnie jako ślusarz.

Bez znaczenia pozostaje przy tym zaniechanie przedłożenia przez skarżącego miesięcznego wykazu zjazdów za okres sporny, co stanowiło zasadniczą przyczynę odmowy ZUS w zakresie zastosowania przelicznika 1,5 do pracy wykonywanej przez ubezpieczonego. W postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych bowiem okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2.02.1996 r., wydany w sprawie o sygnaturze akt II URN 3/95).

Sąd w pełni podzielając powyższe stanowisko uznał, iż skarżący dowiódł charakteru prac wykonywanych w okresie spornym, tj. wykazał, że w okresie od 1.12.1991 r. do 9.01.1996 r. pracował jako sygnalista pod ziemią. Rzeczywisty charakter pracy wykonywanej przez odwołującego Sąd bowiem ustalił za pomocą innych środków dowodowych, takich jak m.in. spójne zeznania świadków które wskazują, iż brak przedłożenia przez ubezpieczonego wymaganego wykazu

zjazdów wynika z praktykowanego w KWK (...) odnotowywania zjazdów sygnalistów pracujących na nadszybiu oraz zjeżdżających na poziom 630 w szybie (...) we wspólnej szychtownicy, bez rozróżnienia. Sąd jednak w oparciu o zeznania tych świadków pracujących ze skarżącym, w tym H. G.-przełożonego ubezpieczonego zlecającego skarżącemu pracę, J. B. zjeżdżającego z odwołującym pod ziemię oraz pracujących w tym samym oddziale, co odwołujący J. T. oraz F. Ż. uznał, że skarżący w okresie spornym faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał obowiązki sygnalisty na podszybiu.

W końcu Sad miał również na uwadze wynikający z akt osobowych fakt ukończenia przez ubezpieczonego kursu dla sygnalistów oraz uwiarygadniający okoliczność wykonywania obowiązków w charakterze sygnalisty „na dole” w okresie spornym, zapis odnotowany w karcie skierowania do lekarza zakładu pracy z dnia 15.12.1995 r., gdzie wskazano jako „rzeczywiście wykonywany w ciągu ostatnich 2 lat” zawód sygnalisty szybowego pod ziemią.

Mając na względzie powyższe na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do zastosowania przelicznika 1,5 do okresu jego pracy górniczej od 1.12.1991 r. do 9.01.1996 r.

SSO Grażyna Łazowska